

Jaarverslag 2008

Utrecht, 24 april 2009

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Voorwoord	3
2. Verslag NVVP bestuur en commissies	4
2.1 Bestuur NVVP	4
2.2 Commissie BeroepsBelangen	5
2.3 Commissie BeroepsUitoefening.....	5
2.4 Landelijke Visitatie Commissie.....	6
2.5 Commissie Nascholing.....	7
2.6 Consilium.....	7
2.7 Juridische Commissie	8
2.8 Commissie Cytologie	8
2.9 Landelijke Pathologie Assistenten Vereniging	9
2.10 Commissie Website	10
3. Gebeurtenissen 2008	11
4. Financieel overzicht 2008	12
Balans periode 1 tot en met 12 2008 i.v.t. 2007	13
Verlies en Winst periode 1 tot en met 12 2008	14
5. Beleidsvoornemens 2009	15
5.1 Beleidsplan bestuur	15
5.2 Beleidsplan CBB	15
5.3 Beleidsplan CBU	15
5.4 Beleidsplan Commissie Nascholing	16
5.5 Vooruitblik LVC.....	16
5.6 Beleidsplan Juridische commissie	16
5.7 Beleidsplan Concilium Pathologicum	16
5.8 LPAV	16
5.9 Beleidsplan commissie Cytologie.....	16
Bijlage 1. Informatie bestuur	17
Bijlage 2. Commissies NVVP	18
Bijlage 3. Taakgroepen NVVP	21
Bijlage 4. Afko's	22

1. Voorwoord

Beste leden,

Een druk, productief jaar is weer achter de rug.

Na vele jaren inzet voor de vereniging heeft het bestuur op gepaste wijze, met veel "vuurwerk", in het Teylers museum te Haarlem aftredende bestuursleden collega dr. J.W.R. Meijer (secretaris, meer dan zes jaar...), dr. R. de Krijger (meeting-secretaris) en dr. J.W. Arends (voorzitter en past-president), voor hun inzet bedankt.

Daarnaast ontvielen ons in dit verenigingsjaar een aantal leden waarvan ik de volgende met name wil noemen: dr. Bras en de heer J.H. van de Vegt. In vergaderingen, op de website en in het bulletin is hier aandacht aan besteed.

Zoals u in dit, voor het eerst uitgebreide, jaarverslag kunt zien, is de verenigingsstructuur danig veranderd, zijn besturen en commissies actief en op sterkte en worden we professioneel ondersteund. Na vele jaren touwtrekken zijn ook de pathologendagen verhuisd naar Zeist, hetgeen op instemming kon rekenen.

De financiën zijn, na vele jaren, weer redelijk op orde. Als bestuur vragen wij toch nog wel wat meer discipline bij betaling van de leden. Dit wordt in 2009 gefaciliteerd door het kunnen afgeven van een machtiging.

Nieuwe uitdagingen liggen voor ons: kwaliteitsbeleid, financieel ondersteund door projecten middels de SKMS, internationalisering en verbreding van onze nascholing en verder gaande professionalisering alsmede het ontwikkelen van een public-relations beleid.

Bedreigingen zoals in de wereld van de kredietcrisis zie ik niet; wel zijn we bedacht en voorbereid op veranderingen in de DBC systematiek -. Dit zal zeker tot een financiële herschikking leiden. Een ander punt van zorg is het beperkte enthousiasme voor het vak: het is ons in 2008 niet gelukt om alle (25) toegekende opleidingsplaatsen te vullen!

Al met al kunnen wij als bestuur terugkijken op een succesvol 2008!

Hans v.d. Linden, voorzitter
Folkert van Kemenade, secretaris

2. Verslag NVVP bestuur en commissies

2.1 Bestuur NVVP

Het jaar 2008 heeft in het teken gestaan van de professionalisering van het bestuur met een aanpassing van de verenigingsstatuten, zodat het bestuur slagvaardiger kan zijn en de commissies meer bevoegdheden krijgen. Ook is een beleid geformuleerd naar aanleiding van deze statutaire wijziging op basis van een gemeenschappelijke strategiebijeenkomst in september 2008. Tenslotte is het bestuur bezig de voorbereidingen te treffen om de Pathologie beter over het voetlicht te krijgen bij zowel leden als patiënten.

Naast gepland beleid waren er ook zaken die behartiging van het bestuur verlangden. Zo moesten in 2008, voor het eerst, projecten worden ingediend bij de Stichting Kwaliteitsgelden Medische Specialisten (SKMS). Deze stichting beheert circa 5 miljoen Euro voor projecten, waarvan een deel is geoormerkt per wetenschappelijk vereniging en een deel overstijgend. In 2008 werd één project toegekend. Deze was ingediend in 2007. Daarnaast zijn drie projecten voor het budget 2008 ingediend, waarvoor in 2009 alsnog toekenning is verkregen.

Toegekende SKMS projecten:

Project nr.	Aard	Doel	Budget (Eur)
4104973	Naleving/ Implementatie CBO richtlijnen	Knelpunten verslag	17.320,-
7485134	Vergelijking HerNeu2 testen	Nulmeting voor prestatie indicator	50.000,-
7478757	Toepassing PALGA module colon als grondslag voor prestatie indicator	Nulmeting voor prestatie indicator	25.000,-
7484464	Compliance European guideline obductie bij acute hartdood < 45 jaar	Grondslag voor prestatie indicator	25.000,-

Verder heeft het bestuur in 2008 het bureau Cantrijn B.V. in de hand genomen ter professionalisering van de financiële administratie en het secretariaat. Er is krachtig ondersteuning verleend ter continuering van het verenigingsorgaan Het Bulletin en het bestuur heeft de pathologen vertegenwoordigd in overlegstructuren zoals de Raad Wetenschap, Opleiding en Kwaliteit (WOK).

Het bestuur is 11 keer bij elkaar gekomen en met vrijwel alle commissies is mondeling een voortgangsgesprek geweest. Ook is er overleg geweest met stichting PALGA, de SKKP (inmiddels SKML) en het RIVM.

Van belang is voorts de oprichting van de taakgroep Opleiding tot moleculair bioloog in de klinische pathologie onder voorzitterschap van Han van Krieken. Ter ondersteuning hiervan is een klankbordgroep opgericht.

2.2 Commissie BeroepsBelangen

In 2008 heeft de CBB zich beziggehouden met de volgende prioriteiten:

- de Manpower enquête
- de erkenning door NZa van verrichtingen moleculaire diagnostiek
- DBC's waaronder ook het traject herijking ondersteunerscompensatie
- de herijking honorering bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker en obducties.
- de BBC-stukken toegankelijker maken voor de leden

De manpower enquête uit 2007 is afgerond en overlegd aan de CapaciteitsOrgaan van de KNMG-VWS.

In 2008 werd erkenning verkregen door het NZa van twee verrichtingen moleculaire diagnostiek (echter nog niet declarabel in A-segment). In het kader van de nieuwe verrichtingscodes moleculaire diagnostiek ontstonden onvoorziene consequenties die hebben geleid tot overleg met RIVM, de Werkgroep Moleculaire Diagnostiek in de Pathologie (WMDP) en de Commissie Cytologie. Op grond van dit overleg is besloten tot een herijking van de honorering bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker.

Binnen de Orde van Medisch Specialisten is meebeslist in het traject herijking ondersteunerscompensatie. Verder is er een herijking geweest van de honorering obducties, waarbij op basis van nieuwe normtijd en uurtarief een tarief geadviseerd is, gerelateerd aan 'oude' tarief.

Tevens heeft de CBB in 2008 haar stukken toegankelijker gemaakt voor de leden door deze overzichtelijk op de NVVP website te plaatsen. Er wordt gewerkt aan het plaatsen van een 'frequently asked questions' (FAQ) rubriek.

2.3 Commissie BeroepsUitoefening

De Commissie BeroepsUitoefening had de volgende prioriteiten in 2008:

-Verbetering van de kwaliteit van patiëntenzorg (diagnostiek) door inzicht in eigen prestaties te verbeteren. De instrumenten hiervoor zijn prestatie indicatoren waarmee een afdeling zichzelf kan spiegelen aan geanonimiseerde gemiddelden (inclusief spreiding) van alle afdelingen pathologie. Dit vergt een stapsgewijze implementatie, afhankelijk van de mate van automatisering. Dit is ondergebracht in een aanvraag voor SKMS gelden (zie overzicht bestuur).

-Betere coördinatie en het toegankelijk maken van nieuwe richtlijnen voor diagnostiek. Er is dit jaar mede dankzij het secretariaat en de commissie website vooruitgang geboekt in het toegankelijker maken van de vele richtlijnen via de website. De communicatie via de website om commentaar op conceptversies van nieuwe richtlijnen aan te leveren, werkt nog niet en is voor verbetering vatbaar.

-Ondersteunen en controleren van minimale dataset modules voor gestandaardiseerde verslaglegging (i.s.m. met PALGA).

De bruikbaarheid van de protocolmodule en de specifieke protocollen zijn met hulp van de PALGA commissie toegenomen. De verwachting is dat het gebruik van de module daardoor snel zal toenemen. Dit wordt gemeten via een SKMS project.

-Instellen of formaliseren van consultpanels voor frequente moeilijke diagnostiek

In nauw overleg met het VIKC zal een implementatie worden nagestreefd ter facilitering van de zogenaamde panels ter verbetering van de kwaliteit van de oncologische histodiagnostiek.

De werkgroep Moleculaire Diagnostiek in de Pathologie is ondergebracht onder de commissie BeroepsUitoefening.

Problematiek van de accreditatie volgens CCKL.

Er is momenteel geen goed alternatief voor CCKL accreditatie wat betreft het echte laboratoriumgedeelte van een pathologie-afdeling. De CCKL is minder geschikt voor het accrediteren van het vakinhoudelijk handelen van pathologen. Ze zouden het vakinhoudelijke gedeelte zoveel mogelijk moeten overnemen van de LVC visitatie.

Er is bij veel afdelingen onvrede over de grote mate van overlap tussen de verschillende visitaties. Na meerdere gesprekken en bijeenkomsten volgt begin 2009 overleg met het CCKL om te inventariseren in hoeverre zij het vakinhoudelijk deel van de LVC visitatie kunnen overnemen om doublures te voorkomen. Een alternatief zou zijn om als afdeling niet geaccrediteerd te worden, maar alleen voor het labtechnische gedeelte gecertificeerd te worden.

2.4 Landelijke Visitatie Commissie

De rol van de LVC werd dit jaar door het NVVP bestuur helder vastgelegd: een commissie die onafhankelijk moet staan van het bestuur. Dit maakt onafhankelijke visitatie mogelijk. De visitaties moeten in nauwe samenhang met CBU uitgevoerd worden.

Er heeft ruime discussie plaatsgevonden over de status van kwaliteitsindicatoren (norm? spiegelinformatie?) en het ontwikkelen daarvan, dit in samenwerking met CBU en de groep visitatoren en co-visitatoren. In dit kader is op 30 oktober 2008 een dag georganiseerd voor de gehele groep visitatoren waarvan de ochtend bestond uit een visitatie trainingsprogramma, verzorgd door het CBO. De middag had als thema het kwaliteitsbeleid van de NVVP met daarin onder andere aandacht voor normering en vormen van accreditatie/certificatie. Over hetzelfde onderwerp werd op 18 november een informatieve NVVP bijeenkomst gehouden in samenwerking met CBU, alwaar de voorzitter van LVC een voordracht hield met de titel "Was ist und was soll".

In 2008 zijn acht visitaties verricht. Bij twee van deze visitaties was een trainee-visitor aanwezig. Het betrof eenmaal een eerste visitatie; in alle overige gevallen waren het vervolgvizitaties. Het resultaat was zes maal aanleiding tot een maximale termijn van vijf jaar; twee maal werd een termijn van twee jaar gegeven.

Het aantal schriftelijke hervisitatiebedroeg vier; deze visitaties werden in nagenoeg alle gevallen als voldoende beoordeeld en daarmee verlengd tot vijf jaar. Eenmaal werd nogmaals om een tussentijdse schriftelijke evaluatie na twee jaar gevraagd.

In drie gevallen werd om uitstel van visitatie tot 2009 gevraagd.

In 2008 werd de interactieve website van de NVVP operationeel met een eigen LVC pagina. In overleg met het NVVP bestuur is besloten dat visitatieverslagen als PDF-bestand desgewenst aan gevisiteerde maatschappen kunnen worden toegezonden.

Financiën

In december werd de financiële vergoeding (door de SKMS) van de visitaties een feit met terugwerkende kracht over het hele jaar 2008. Mede, omdat enkele taken van de secretaris werden overgeheveld naar de ambtelijk secretaris (en haar computer gecrasht was) werd een lap top voor het LVC-secretariaat aangeschaft.

2.5 Commissie Nascholing

De Commissie Nascholing verrichtte de volgende werkzaamheden in 2008:

- Organisatie Pathologendagen

In 2008 was collega De Krijger voor de laatste maal de meeting secretaris van de Pathologendagen, die in dit jaar voor het eerst werden gehouden in Zeist. Inmiddels heeft collega Van Leenders de taak van meeting secretaris overgenomen.

- Organisatie Najaarsnascholing

De nascholing heeft op 28 november plaatsgevonden in Rotterdam.

- CBN Accreditatie in het kader van nascholing

Collega Meijer heeft zijn taak als aanspreekpunt voor accreditatie overgedragen aan de commissie en collega Budel is hiervoor het nieuwe aanspreekpunt geworden. Voorstellen van Budel m.b.t. toekenning nascholingspunten zullen via door de commissie worden geaccordeerd.

- CBN Website NVVP

Bijdrage vanuit de commissie werd besproken, recent is ook een lid van de commissie (Verdijk) gevraagd zich actief bezig te houden met o.a. het verzorgen van virtuele microscopie.

2.6 Consilium

Er zijn acht visitaties verricht:

- 21 januari 2008 OLVG te Amsterdam
- 29 januari 2008 UMC St. Radboud te Nijmegen
- 30 januari 2008 AMC te Amsterdam
- 16 juni 2008 Alysis Zorggroep te Arnhem
- 19 juni 2008 VUMC te Amsterdam
- 8 oktober 2008 NFI te Den Haag (aanvraag stage opleiding)
- 5 november 2008 RdGG te Delft

Alle visitaties werden verricht door tenminste twee academische of niet-academische opleiders en een adios van het eigen specialisme. De visitaties zijn allen succesvol verlopen.

Curriculum opleiding tot patholoog

In 2005 is op verzoek van de CCMS gestart met de opleidingsvernieuwing van alle specialismen. De Commissie Begeleidingsgroep Beschrijving Opleidingsplannen Vervolgopleidingen (BBOV) die bestaat uit een 6-tal medisch specialismen en drie onderwijsdeskundigen, geeft ondersteuning voor de totstandkoming van een nieuw opleidingsplan.

In september 2007 is de ledenvergadering van de NVVP akkoord gegaan met het curriculum opleiding tot patholoog.

In 2008 hebben twee gesprekken plaatsgevonden met de projectgroep modernisering CCMS. De werkgroep zal het opleidingsplan aanbieden aan de CCMS. Tot op heden is het opleidingsplan nog niet goedgekeurd.

2.7 Juridische Commissie

De belangrijkste functies van deze commissie zijn:

- het afhandelen van deskundigenonderzoeken bij vermeende diagnostische fouten door pathologen;
- het geven van adviezen aan pathologen inzake uiteenlopende juridische kwesties;
- het gevraagd en ongevraagd adviseren van het bestuur van de NVVP.

In totaal werden tien deskundigenrapporten uitgebracht, op één geval na steeds direct op verzoek van schadeverzekeraars (vooral MediRisk en Centramed) of indirect via medische adviseurs. Verder werden totaal 14 telefonische adviezen verstrekt aan pathologen die met een (dreiging van) klacht te maken hadden en werd twee maal een collega geholpen met het schrijven van een verweerschrift.

Op verzoek van het HOVON werd een advies uitgebracht over hoe om te gaan met discrepanties tussen oorspronkelijke PA-diagnoses van lymforeticulaire maligniteiten en afwijkende revisiediagnosen. Hiervoor werd advies bij Dirkzwager Advocaten ingewonnen. Een samenvatting van de inhoud werd op de PA-dagen gepresenteerd en is op de website van de NVVP te zien.

De commissie legt jaarlijks mondeling rekenschap af aan het bestuur. Tijdens de pathologedagen werd een sessie gehouden, waarop enkele gevallen werden getoond en aanbevelingen gedaan hoe in de praktijk te handelen. In het najaar werd voor het eerst een rapportage van een deskundigenonderzoek in geanonimiseerde vorm met begeleidende microscopiefoto's op de website geplaatst.

De secretaris is als jurist inmiddels verbonden aan de afdeling privaatrecht van de Erasmus universiteit te Rotterdam, werkzaam op het terrein van de medische aansprakelijkheid en is als docent betrokken bij de scholing van gerechtelijk deskundigen bij de betreffende cursus van de Leidse Universiteit.

De commissie kent geen rooster van aan- en aftreden gezien de aard van de werkzaamheden en het belang van continuïteit.

2.8 Commissie Cytologie

De commissie heeft het initiatief van Rycolt Hamoen ondersteund t.b.v. continuïteit van de zgn. Noordwijkerhout cursussen. In verband met de pensionering van college Velthuis dreigde aan dit al 20 jaar bestaande 'instituut' een einde te komen. Er werd een landelijke enquête gehouden om nieuwe docenten voor een tweedaagse cursus in november te werven. Dit had succes. In november kon met een nieuw arsenaal aan docenten de cursus opnieuw gegeven worden, zodat de continuïteit gewaarborgd is. Er is een ééndaagse reprise voor AIOS gepland (longcytologie) in 2009. De opzet voor de cursus is inmiddels vastgelegd tot 2013.

In overeenstemming met het beleid van CBU wenst de commissie gestandaardiseerd verslaglegging van diagnostiek. Daartoe heeft zij het initiatief genomen om de door PALGA rudimentair ontwikkelde module urinecytologie van inhoudelijk input te voorzien. Ook begeleidt de commissie de geplande introductie (zowel de beta-test als de introductie zelf) van deze module intensief. In 2008 zijn er vier proeflaboratoria gerekruteerd en heeft een test met formele evaluatie plaatsgevonden. De planning voor de uitrol ligt in de periode september - december 2009.

Een nieuwe versie van de praktijkrichtlijn Cervixcytologie lag in de planning. De aanpassing is modulair begonnen. De hoofdstukken 1-7 zullen worden samengevoegd. Hoofdstuk 16

met de RCP taken is al aangepast. Inmiddels heeft de commissie Cytologie zes prestatie indicatoren voor cervixcytologie overlegd aan het NVVP bestuur. De werkzaamheden aan deze richtlijnen werden onderbroken door twee ontwikkelingen.

- BVO BMHK en de aanvulling van de richtlijn van de HPV validatie voor triage.

De WMDP (Werkgroep Moleculaire Diagnostiek in de Pathologie) heeft een concept richtlijn gepresenteerd voor het gebruik van de HPV test in de diagnostiek van cervixscreenen. Op grond van dit concept heeft de commissie een prestatie indicator geformuleerd. Er is een uitgebreide toelichting gemaakt op de website en er is een zogenaamd invulmal gemaakt om uniformiteit in gegevensaanlevering te waarborgen. De gegevens dienen te worden verzameld door de RCPen. De commissie heeft dit toegelicht in het tweejaarlijkse overleg met de RCPen.

- BVO BMHK en de COS validatie.

Op verzoek van RIVM en in samenspraak met VWS heeft het bestuur van de NVVP de commissie Cytologie gevraagd een validatie protocol op te stellen voor validatie van Computer Ondersteund Screenen. Dit protocol is eind 2008 geaccepteerd door alle belanghebbenden en staat inmiddels op de website. Begin 2009 zijn twee laboratoria gekozen om de uitvoerbaarheid van dit protocol te testen.

- BVO: rapportage en PALGA.

De Commissie Cytologie is in 2008 ook gevraagd een bijdrage te leveren aan het overleg met RIVM om de evaluatie definities voor het bevolkingsonderzoek te ondersteunen. Dit overleg is een vervolg op het nimmer tot goede afronding gebrachte traject URE/KK/SO (tussen 2001-2006) wat was geïnitieerd door PALGA, Prismant, CVZ en de NVVP. Deze werkgroep kwam vijf keer bijeen in 2008. Ook heeft de commissie haar jaarlijkse aanvraag voltooid ter verbetering van de verslagmodule cervixcytologie: de zogenaamde wish-CRIS3b is voorgelegd en met subsidie ondersteund door RIVM. Dit betrof herstel van een bug en uitbreiding met zes wishes. Uniek was de extra voorziening voor laboratoria met alternatieve systemen (SymPathy, GLIMS and andere laboratorium informatie systemen).

- BVO en nieuwe ontwikkelingen.

Het bestuur van de NVVP heeft de commissie Cytologie gevraagd met een plan van aanpak te komen voor alle laboratoria in geval van conversie cytologie naar HPV screening. Als eerste aanzet is in 2008 een capaciteitsenquête opgesteld voor de capaciteitsinschatting van analisten. Dit vond plaats in samenwerking met BBC.

[2.9 Landelijke Pathologie Assistenten Vereniging \(LPAV\)](#)

De activiteiten van de LPAV bestonden uit het organiseren van cursussen voor specifiek voor AIOS toegesneden onderwijs. Dit waren de volgende cursussen:

Voorjaar 2008: Neuropathologie door dr. P. Wesseling, prof. dr. M. Lammens en dr. B. Kusters

Najaar 2008: Interstitiële longziekten door prof. dr. W. Timens en dr. L.A. Noorduyn

Voorts werd ondersteuning verleend aan de werving van nieuwe AIOS voor de pathologie opleiding op de KNMG Carrièredag. Dit was een groot succes. Ook droeg de LPAV bij aan de NVVP strategieavond met een presentatie van het meerjarenplan.

2.10 Commissie Website

Na vele jaren noeste arbeid vertrok voorzitter Hans Blaauwgeers uit de commissie richting het NVVP-penningmeesterschap. Hij werd door dr. J.E. Boers, reeds lid, opgevolgd. Dr. G.F.H. Diercks werd als nieuw lid verwelkomd, evenals mevrouw dr. N.W.J. Bulkman (VUmc; LPAV-vertegenwoordigster) ter vervanging van mevrouw dr. G.D. Zielinski. Een zeer belangrijke versterking van de redactie vormde mevrouw M. Bastiaansen, secretariaat NVVP, in het kader van professionalisering van onze vereniging.

De nog door Hans voorbereide veranderingen in de website werden doorgevoerd: de layout werd volstrekt vernieuwd en de website ging tevens een platform vormen voor de commissies met besloten (naast openbare) pagina's. Ook de elektronische inschrijving voor de Pathologendagen werd ingevoerd. De gegevens van de laboratoria werden onder handen genomen en - na een goede suggestie van oud-commissielid drs. H.M. Ruitenber - overzichtelijk gepresenteerd.

3. Gebeurtenissen 2008

Pathologie in het nieuws.

In het voorjaar van 2008 verscheen een artikel in het Medisch Contact ('onnodige kostenpost') wat stof deed opwaaien. Er werd gesteld dat veel pathologisch onderzoek routinematig is en niets toevoegt aan patiëntenzorg. Er viel wel wat af te dingen op de argumentatie van de schrijvers van dit stuk. Het bestuur heeft hierop gereageerd met een bijdrage in het Medisch Contact waarbij de volgende accenten werden gelegd.

Pathologie is voor precieze weefseldiagnose (diagnostische pathologie). Dit geldt voor proefexcisies, bipten ter vaststelling of uitsluiting maligniteit of recidieven aan te tonen of uit te sluiten. Verder geldt voor oncologische resecties het doel van staging en tumoruitbreiding. Hierover bestaat weinig discussie.

Hiernaast is er pathologie 'ter controle' of 'kwaliteitspathologie'. Het oude 'instrument' van obducties verschuift steeds meer die kant op. Voor klassieke surgical pathology geldt dit histologisch onderzoek van vas deferens, galblazen, appendixen, ganglions bij gewrichten, abortuscuretages, tonsillectomieën, geamputeerde ischemische ledematen en placenta's. Hierover bestaat voortdurend discussie.

Hoe stelt men op valide wijze vast of iets 'van de lijst af kan?' Beide vormen van pathologie zijn niet immuun voor verandering. Voor diagnostische diagnostiek geldt dat er gezocht wordt naar simpelere of effectievere methodes. Het vaststellen van afstotingsreacties via een urinemonster kan de voorkeur verdienen boven een bipt indien dit inderdaad net zo gevoelig blijkt. Voor kwaliteitspathologie geldt iets dergelijks maar de afwegingen die gemaakt worden zijn wat anders. Het percentage 'onverwachte diagnoses met therapeutische consequenties weten' moet wel opwegen tegen alle histologische controles zonder opvallend resultaat. De aantal 'needed to test' moet in verhouding staan tot die ene diagnose waarvan tijdige vaststelling veel leed bespaart. Naast verlies in kwaliteit van leven zijn er extra kosten door de verlate diagnose. Maar hoeveel verlies is acceptabel of is geen enkel verlies acceptabel?

Geen van beide vormen van pathologie heeft een onveranderlijke legitimatie. Daar kunnen we maar beter aan wennen: het is zaak onderzoek hiernaar zelf ter hand te nemen. Tegelijkertijd schiet de actualiteit te hulp: is kwaliteitspathologie soms een prestatieindicator? De samenleving zit te springen om prestatieindicatoren. Het is overigens maar de vraag of histologisch onderzoek van alle galblaaspreparaten een kritische prestatie-indicator is, want er zijn ook andere prestatieindicatoren denkbaar dan histologie voor de galblaas (denk aan: operatie- en opnameduur, postoperatieve complicaties, patiënttevredenheid, etc). Toch valt het te overwegen. Hebt u al eens aan deze spiegelinformatie gedacht voor uw chirurgen?

Het Bulletin en digitalisering

Het bulletin is een onafhankelijk orgaan van de vereniging. Wel ondersteunt het secretariaat de huidige hoofdredacteur Paul van de Valk en levert het bestuur regelmatig bijdragen aan dit orgaan. Het bestuur heeft zich voorgenomen om te streven naar digitaal bereik van 90% van het ledenbestand. Zodra dit punt is bereid, zal het Bulletin niet meer schriftelijk verschijnen, maar alleen digitaal.

4. Financieel overzicht 2008

Het boekjaar 2008 heeft ook voor de financiën in het teken gestaan van professionalisering door het onderbrengen van de administratie bij Cantrijn. Uiteraard heeft dit de nodige (aanloop) kosten met zich meegebracht. Het boekjaar 2008 werd mede hierdoor afgesloten met een negatief resultaat van €13.109,01; daar waar 2007 nog een positief resultaat van ruim € 55.000,- kende (zie overzicht).

De professionalisering van het gehele secretariaat was voor 2008 begroot op €35.000,-. De werkelijke kosten bleken door een tweetal factoren uit te komen op bijna €64.000,-. Enerzijds door meer dan ingeschatte opstartactiviteiten voor zowel de algemene als de financiële administratie, anderzijds doordat in de loop van het jaar niet alleen het bestuur, maar ook commissies van de diensten van het secretariaat gebruik zijn gaan maken.

De hoogte van het negatieve jaarresultaat werd in positieve zin beïnvloed doordat de contributieachterstand die aan het begin van het jaar nog bijna €47.000,- bedroeg, teruggebracht werd tot €21.715,-. Deze post blijft toch een punt van zorg. In 2009 zal er, zoals ook door de kascommissie gesuggereerd, gebruik gemaakt gaan worden van automatische incasso, in de hoop dat dit een positieve invloed zal hebben.

In 2008 werden via de Orde voor het eerst gelden ontvangen voor de kwaliteitsvisitaties, waarmee een deel van de administratieve kosten betaald kunnen worden. Daarnaast moeten hiervan vacatiegelden aan de visitatoren betaald worden, met als basis het normatief uurtarief. Deze vacatiegelden zijn ook van toepassing bij de kwaliteitsprojecten, waarvan de eerste in 2008 werden goedgekeurd. Deze vacatiegeldregelingen zijn aanleiding geweest om ook voor andere verenigingsactiviteiten een vacatieregeling in te stellen, welke regeling tijdens de huishoudelijke vergadering van november werd vastgesteld.

De vereniging kan gezien de verhouding tussen het eigen vermogen en de jaaromzet op dit moment financieel gezond genoemd worden. De toenemende professionalisering en vele activiteiten die nog ontplooid moeten worden zullen echter een grote wissel kunnen trekken op de beschikbare middelen, zoals ook blijkt het verschil in resultaat tussen de jaren 2007 en 2008. Dit heeft er toe geleid dat het bestuur besloten heeft om wel enigszins te willen interen op het eigen vermogen, maar dat er voor gezorgd moet worden dat er ook voor de toekomst een gezonde situatie blijft bestaan. Daarom zal gedurende de komende 3 jaar de contributie geleidelijk verhoogd worden. Hierbij is o.a. gekeken naar het contributieniveau van vergelijkbare verenigingen.

Een aantal zaken zullen het komende jaar veel aandacht vragen. Dit zijn met name de besteding van gelden die beschikbaar zijn voor de kwaliteitsvisitaties en de kwaliteitsprojecten. Daarnaast de nog steeds bestaande contributieachterstand en het onderbrengen van de financiën van de commissie Nascholing (o.a. de pathologendagen) in de administratie. Tevens zullen plannen ontwikkeld moeten worden om het weliswaar relatief grote weerstandsvermogen, te borgen.

Balans periode 1 tot en met 12 2008 i.v.t. 2007

Omschrijving	2008		2007	
	Debet	Credit	Debet	Credit
Resultaat vorig boekjaar				
Eigen vermogen		422.029,65		214.423,82
Bankrekeningen				
ABNAMRO 550389016	127.518,33		86.151,59	
ABNAMRO bestuurspaarrekening	32.186,60		274.719,71	
ABNAMRO termijndeposito 519260252	250.000,00			
Postbank 5390041	64,86		48.119,97	
Rabobank Consilium 147652537	43.951,87		86.040,81	
Debiteuren	300,00			
Debiteuren vorige jaren	21.715,00			
Crediteuren		13.334,63		13.469,33
Reservering secretariaatskosten 2007				5.000,00
Reservering OMS/CAP Gemini				42.419,89
Reservering KNMG/Visitatie				164.485,48
Nog te betalen kosten		53.481,39		
	475.736,66	488.845,67	495.032,08	439.798,52
Saldo verlies/winst	13.109,01			55.233,56
	488.845,67	488.845,67	495.032,08	495.032,08

Verlies en Winst periode 1 tot en met 12 2008

Omschrijving	Debet	Credit
Vergaderen		
Zaalhuur	7.454,27	
Representatie	2.977,55	
Administratie		
Drukwerk	2.853,03	
TNT-post	113,91	
Telefoonkosten	163,51	
Portikosten	2.869,32	
Administratie Radboud	4.857,64	
Cantrijn Financieel	19.621,91	
Cantrijn Secretariaat	37.765,99	
Cantrijn Automatisering	1.376,12	
Cantrijn porti, kop- kant kosten	5.051,01	
Website	10.858,01	
Lidmaatschappen		
Federa	4.228,00	
Joint meeting BD IAP	5.641,00	
GAIA	1.075,00	
Commissies		
CBB	13.849,00	
CBU	3.451,00	
Commissie Cytologie	289,00	
Consilium	10.193,00	
Exp. Pathol.	848,00	
Klin. Pathol.	18.185,00	
LVC	24.470,00	
Commissie Nascholing	460,00	
Wergroep Mol. Diagn. i.d. Path.	923,00	
Reiskosten	3.078,82	
Vacatiegelden kwaliteit	30.000,00	
Diversen		
Advocaat	172,00	
Bankkosten	74,94	
Huur Opslag Citybox	256,50	
Abonnementen	27,00	
Algemeen (o.a. eindejaarscadeautje)	10.858,01	
Contributie 2008		83.588,04
achterstallig		46.881,60
Rente		8.240,87
Visitatiegelden KNMG		54.640,00
Visitatiegelden BNR nascholing		12.200,14
Opbrengsten		
Adresetiketten		3.725,00
Vacatures website		1.075,00
	223.459,66	210.350,65
Saldo verlies		13.109,01
	223.459,66	223.459,66

5. Beleidsvoornemens 2009

5.1 Beleidsplan bestuur

1. Kwaliteit van de beroepsuitoefening.

De buitenwereld moet een beter zicht krijgen op de kwaliteit en reproduceerbaarheid van het vak. Met name de invoering en implementatie van nieuwe ontwikkelingen moet zoveel mogelijk evidence based en quality assured. Gedacht wordt met name aan nieuwe moleculaire bepaling voor diagnostiek en therapie richtinggeving.

2. Kwaliteit van de opleiding van zowel analisten als pathologen.

Met name de AIOS opleiding en de ermee samenhangende veranderingen kosten de vereniging veel tijd en energie.

3. Professionalisering bestuur

Kort samengevat:

1. Bestuur beleidsplan voltooien / huishoudelijke reglement
2. Communicatie strategie
3. Uitbouw professionalisering en vacatieregeling
4. Beleid meer richten op patiënt georiënteerde benadering
5. Actielijst 2010 en evaluatie 2009
6. Beleidsplan 2010-2014

5.2 Beleidsplan CBB

De leden van de CBB signaleren proactief de beroepsbelangen die bij de leden leven door de contacten van de CBB leden en door contacten met andere beroepsorganisaties waaronder de Orde. Deze issues en trends worden besproken afhankelijk van de urgentie middels snel E-mail verkeer dan wel op een van de zes vergaderingen per jaar. Daar wordt een tijdspad vastgesteld waarbij de noodzakelijke werkzaamheden zoveel mogelijk over de verschillende leden van de CBB worden verdeeld. Steeds meer tracht de CBB middels mailings aan alle leden van de NVVP actuele zaken onder de aandacht te brengen. Jaarlijks wordt een thematische bijeenkomst georganiseerd om actuele issues te bespreken. Op deze wijze informeert de BBC de leden van de NVVP en kunnen leden actief issues ter discussie inbrengen. Via de website van de NVVP kunnen alle mailings teruggevonden worden, staan antwoorden op veel gestelde vragen en staat actuele informatie over tarieven e.d. Concreet betekent dit dat de CBB in 2009 het volgende zal ondernemen:

7. Verder invulling geven aan de website.
8. Nieuwe manpower enquête pathologen en het digitaliseren hiervan.
9. Manpower enquête onder cytologisch analisten
10. Betrokkenheid bij herijking ondersteuners compensatie factor, relevant voor DBC v.a. 2010
 - Onderzoek naar nut en noodzaak gedifferentieerd tarief
 - Vervolg moleculair tarief:
 - cervix (indicatie/BVO) cytologie
11. Declareerbaarheid van nieuwe tarief
12. Betrokkenheid bij DOT dat 2010-2011 van kracht zal worden
13. Organiseren van ledenavond waarin bovenstaande aan de orde zal komen

5.3 Beleidsplan CBU

14. Aanvullend beslissing nemen over rapportage format LVC
15. Afstemming verschillende visitatiemethodieken (NIAZ, ISO, CCKL)
16. Panel diagnostiek vergoeding implementeren
17. Professionalisering.
18. Opstellen prestatie indicatoren Profielen van "best practices" en toetsing

19. SKMS subsidies reguleren (uitvoer 2008, aanvragen voor 2009 en 2010)

5.4 Beleidsplan Commissie Nascholing

20. Meer 'marktplaats functie' op web voor opleidingen en accreditatie: pva
21. Meer internationale afstemming: pva maken
22. Pathologendagen: wetenschappelijke toegankelijkheid beter afstemmen met doelgroep
23. Rooster van aan- en aftreden maken. Ook website inzetten voor aanmelding congressen en seminars. Professionalisering gebruik GAIA door leden t.b.v. het geven van cursussen en het administreren van eigen accreditatiepunten.
24. Methodiek voor fellowship opstellen, zo nodig in overleg met andere verenigingen.

5.5 Vooruitblik LVC

25. Uitvoeren van een 9-tal reguliere kwaliteitsbezoeken en een drietal schriftelijke her-evaluaties.
26. Vaststellen en implementeren van indicatoren t.b.v. het genereren van spiegelinformatie, in samenwerking met CBU
27. Ten behoeve van bovengenoemde automatisering uitbouwen m.b.v. Palga en CBO
28. Oriënteren wat de mogelijkheden zijn van een digitaal (webbased) bezoekensysteem ontwikkeld door het CBO

5.6 Beleidsplan Juridische commissie

29. Vernieuwing verjonging commissie
30. Juridische adviezen: website
31. Pathologen voorlichten over 'damage control'

5.7 Beleidsplan Concilium Pathologicum

32. Modernisering opleidingsplan + competenties
33. Portfolio gebruik faciliteren

5.8 LPAV

34. Cursus management organiseren
35. Voorjaar: Inflammatoire dermatopathologie door Dr. M. Canninga

5.9 Beleidsplan commissie Cytologie

36. Inventarisatie workforce analisten (afstemmen met capaciteitsplanning)
37. Verslaglegmodules maken i.o.v. CBU en PALGA
38. Kwaliteitopleiding analisten
39. Modulaire richtlijn bevolkingsonderzoek cervixcytologie

Bijlage 1. Informatie bestuur

Samenstelling Bestuur 2008

	Einde termijn (aantal)
Dr. J.C. van der Linden, voorzitter	2009 (1)
Prof. dr. M.J.A.P. Daemen, vice-voorzitter	2011 (1)
Dr. F.J. van Kemenade, secretaris	2010 (1)
Drs. J.L.G. Blaauwgeers, penningmeester	2010 (1)
Dr. T.E.G. Ruijter, lid namens CBB	2012 (2)
Dr. J.J. Oudejans, lid namens CBU	2009 (1)
Dr. G.J.L.H. van Leenders, lid namens CN	2010 (1)
Dr. S.M. Willems, lid namens LPAV	2009 (1)

Adres Secretariaat:
Nederlandse Vereniging Voor Pathologie
Postbus 8003
3503 RA UTRECHT
Telefoon: 030-6868762
Email: secretariaat@pathology.nl

Website: www.pathology.nl

Het secretariaat en de administratie is ondergebracht bij het bedrijf Cantrijn Groep B.V.
CANTRIJN Groep B.V.
Concordiaweg 149-151
Postbus 2047
4200 BA Gorinchem
Tel.: (0183) 620066
Fax: (0183) 621601
E-mail: info@cantrijn.nl

Bijlage 2. Commissies NVVP

A. Commissie Nascholing

Leden en rooster van aftreden

	Einde termijn (aantal)
Prof.dr. W.J. Mooi, voorzitter	2010 (2)
Mevrouw dr. I.M. Bajema, secretaris	2009 (1)
Dr. G.J.L.H. van Leenders, meeting secretaris	2010 (1)
Dr. R.R. de Krijger, lid	2011 (2)
Dr. E. Schuurin, lid	2009 (3)
Drs. R.J.M.M. Thoolen, lid	2011 (2)
Dr. R.M. Verdijk, lid	2010 (1)
Dr. L.M. Budel, lid	2010 (1)
Prof. dr. T. Kuiken, lid	2011 (2)
Dr. A.J.K. Grond, lid	2010 (1)
Dr. R.M.W. de Waal, lid	2010 (1)

B. Commissie Beroepsuitoefening

Leden en rooster van aftreden

	Einde termijn (aantal)
Dr. J.J. Oudejans, voorzitter	2009 (1)
Dr. M.G. Havenith, secretaris	2009 (1)
Dr. P.C. de Bruin, lid	2010 (1)
Dr. L.A. Noorduyn, lid	2010 (1)
Mevrouw drs. S. Mol, lid namens de LPAV	2009 (1)
Mevrouw prof. dr. E. Bloemena, lid	2012 (1)
Mevrouw dr. J. Sietsma, lid	2012 (1)

Mevrouw drs. S. Mol zal in 2009 worden vervangen door mevrouw drs. G. Kats-Gursulu. De overige leden zullen aanblijven, waarbij vanaf 2010 per jaar één lid zal aftreden. Maximale termijn voor ieder lid wordt bepaald op 7 jaar.

C. Commissie Beroepsbelangen

Leden en rooster van aftreden

	Namens	Einde termijn (aantal)
Dr.T.E.G. Ruijter, voorzitter	Vrij gevestigd	2012 (2)
Dr. M.F.M. v. Oosterhout, secretaris	Vrij gevestigd	2011 (2)
Drs. C.M. van Dijk	Dienstverband	2009 (1)
Dr. K.H. Lam	Academisch	2012 (2)
Drs. R.J. Heinhuis	PABLO	2013 (2)
Mw. dr. C.J. Peutz-Kootstra	Academisch	2014 (2)
Mw.drs. S. ter Borg	ANIOS	2014 (2)

D. Landelijke Visitatie Commissie

Leden en rooster van aftreden

	Einde termijn (aantal)
Dr. R.J. van Suylen, voorzitter	2012 (2)
Mevrouw dr. A.M. Jonker, secretaris	2011 (2)
Mevrouw dr. I.A. Koelma, lid	2008 (2)
Mevrouw drs. M.C.B.J.E. Tutein Nolthenius-Puylaert, lid	2010 (2)
Drs. M.E.F. Prins, lid	2015 (2)
Drs. R.F.M. Schapers, lid	2009 (1)
Mevrouw P.M. Bennenbroek- Matthey (ambtelijk secretaris)	

1 termijn is volgens reglement gesteld op 5 jaar.

De groep van 15 visitatoren werd eind 2008 verlaten door dr. J.W. Arends en dr. A.W.F.M. van Leeuwen.

In de loop van 2008 werd deze groep weer versterkt met de komst van 4 enthousiaste nieuwe leden: dr. L.M. Budel, mevrouw drs. R.E.M. Fleischeuer, mevrouw dr. G.N. Jonges en dr. R.E. Kibelaar.

E. Juridische Commissie

Leden en rooster van aftreden

	Einde termijn (aantal)
De heer J.M. Broekman, voorzitter	Niet vastgesteld
Dr. R.W.M. Giard, secretaris	Niet vastgesteld
Dr. J.W. Arends, lid	2008

F. Commissie Cytologie

Leden en rooster van aftreden

	Einde termijn (aantal)
Dr. F.J. van Kemenade, voorzitter	2009 (2)
Dr. K. C. Kuijpers, secretaris	2009 (2)
Dr. F.J. Bot, lid	2011 (1)
Mevrouw dr. H. Doornewaard, lid	2009 (2)
Mevrouw dr. J.M.M. Grefte, lid	2009 (2)
Mevrouw drs. B.M. van Hemel, lid	2010 (1)
Mevrouw dr. A. v.d. Wurff, lid	2009 (2)
Dhr P. Seegers, namens VAP	2009 (2)
dr. K. Somers, lid	2010 (1)

G. Consilium

Leden en rooster van aftreden

	Einde termijn
Prof. dr. A. de Bruïne, voorzitter	
Prof. dr. G.J. Fleuren, secretaris	2009
Dr. M.A. den Bakker, lid	
Dr. M.G. Havenith, lid	
Mevrouw drs. M. Abdul Hamid (aios), lid	
Dr. F.J. van Kemenade, lid	
Prof. dr. Ph.M. Kluin, lid	
Mevrouw drs. N. Kooij (aios), lid	
Dr. J.C. v.d. Linden, lid	
Prof. dr. C.J.L.M. Meijer, lid	
Prof. dr. P. v.d. Valk (vanaf september), lid	
Dr. K. Ruizeveld de Winter, lid	
Dr. C.A. Seldenrijk, lid	
Prof. dr. P. Slootweg, lid	
Prof. dr. J.G. v.d. Tweel, lid	
Prof. dr. M.J. van de Vijver, lid	

NB. Voor de academische opleiders geldt op dit moment geen bepaalde zittingstermijn. De niet-academische opleiders worden voor drie jaar benoemd waarbij verlenging met drie jaar een keer wordt toegestaan.

H. Landelijke Pathologie Assistenten Vereniging

Leden en rooster van aftreden

	Einde termijn (aantal)
drs. R.M. Verdijk voorzitter	2012 (1)
Mevrouw drs. M. Buiskool (UMCG), secretaris	Niet bekend
Mevrouw drs. S. ter Borg (AMC), penningmeester	Niet bekend
Mevrouw drs. M.A. Abdul Hamid (UMCM), lid	Niet bekend
Mevrouw drs. K.M. Keizer (LUMC), lid	2012 (1)
Mevrouw drs. G. Kats-Ugurlu (UMCG), lid	2012 (1)
Drs. R. Kornegoor (UMCU), lid	2012 (1)
Mevrouw dr. N.W.J. Bulkman (VUMC), lid	Niet bekend

I. Commissie Website

Leden en rooster van aftreden

	Einde termijn (aantal)
Dr. J.E. Boers	Niet vastgesteld
Dr. J.L.G. Blaauwgeers	2008
Dr. G.F.H. Diercks	Niet vastgesteld
Mevrouw dr. N.W.J. Bulkman	Niet vastgesteld

Bijlage 3. Taakgroepen NVVP

A. Taakgroep Moleculaire Diagnostiek in de Pathologie

Voorzitter: Dr. E. Schuuring
Leden: Dr. F.B.J.M. Thunnissen
Prof Dr. C.J.M. van Noesel
Dr. W.N.M. Dinjens
Mevrouw dr. M.J.L. Ligtenberg
Dr. J.V.M.G. Bovee
Dr. P.M. Nederlof

B. Opleiding moleculair bioloog in de klinische pathologie

Prof.dr. J.H.J.M. van Krieken
Mevrouw dr. M.J.L. Ligtenberg
Dr. E. Schuuring
Dr. P.M. Nederlof
Dr. W.N.M. Dinjens

C. Klankbordgroep voor Taakgroep Moleculaire Diagnostiek in de Pathologie

Dr. A.J.C. van den Brule
Dr. P. Smit
Dr. F.B.J.M. Thunnissen
Dr. J.V.M.G. Bovee
Prof Dr. C.J.M. van Noesel
Mevrouw dr. C.J. Peutz-Kootstra (namens BCC)
Prof.dr. A. de Bruïne

Vertegenwoordigingen vanuit de NVVP

Lid MSRC namens NVVP: Prof.dr. P. van Diest
Plv.lid: dr. E.F. Weltevreden

Commissie van Geschillen (CvG) van de KNMG: mevrouw dr. N.W.J. Bulkmans

Adviescommissie bezwaarschriften MSRC: dr. M.C. Havenith

Coördinatie commissie perinatale audit: dr. P.J.M. Nikkels

Lid SKML, sectie pathologie: prof dr. P. v.d. Valk, dr. K. Hebeda

Lid werkgroep Cx Uteri namens NVVP: dr. J. Bulten

Lid Coreon namens NVVP: prof.dr. P. v. Diest

Lid AB Federa namens NVVP: dr. F.J. van Kemenade, secretaris NVVP

Lid DB Federa namens NVVP: prof.dr. P. v. Diest

Dutch Colorectal Cancer Group: dr. I.D. Nagtegaal

Pathological Society: prof. dr. A. de Bruïne

COREON: prof.dr. M.J. van de Vijver.

Platform Beroepenveld Medisch Laboratoriumonderwijs: mevrouw dr. A. van der Wurff

Bijlage 4. Afko's (= afkortingen; met excuses voor al het jargon)

ACO	Adviescommissie voor de behandeling van bezwaarschriften
AGREE	Appraisal of guidelines research & evaluation
AIOS	arts(en) in opleiding tot specialist
AIRE	Appraisal of indicators through research and evaluation
AIS	Artsen Informatie Systeem (van de KNMG)
AWB	Algemene wet bestuursrecht
BBC	Beroeps Belangen Commissie. Zie ook CBB
BBOV	Commissie Begeleidingsgroep Beschrijving Opleidingsplannen Vervolgopleidingen
BIG	Wet op de beroepen in de Individuele Gezondheidszorg
BMHK	Baarmoederhalskanker
BNR	Bij- en NascholingsRegistratie
BOLS	Bestuurlijk overleg lichtvoetige structuur. Informeel overleg tussen de orde med. specialisten, de universitair medische centra (NFU), algemene ziekenhuizen (NVZ), en – in laatste instantie – de zorgverzekeraars (ZN) over de verdeling van nieuwe opleidingsplaatsen. Voor de toewijzing en bekostiging van opleidingsplaatsen baseert het ministerie zich op de voorstellen van het BOLS. Het BOLS zendt zijn voorstellen eerst naar het CBOG. Het college stuurt ze – voorzien van advies – door naar de minister.
BVO	Bevolkingsonderzoek
CBB	Commissie BeroepsBelangen
CBO	Kwaliteitsinstituut:Centraal Begeleidings Orgaan
CBOG	College van Beroepen en Opleidingen in de Gezondheidszorg. Het College voor de Beroepen en Opleidingen in de Gezondheidszorg (CBOG) houdt zich bezig met het bevorderen en bewaken van een optimale personele bezetting in de gezondheidszorg. Daarnaast werkt het CBOG aan innovatie van de medische beroepen(structuur) en opleidingen. Het College houdt zich ook bezig met de samenhang tussen het ramen van opleidingscapaciteit en het doen van voorstellen voor de toewijzing van opleidingsplaatsen.
CBU	Commissie BeroepsUitoefening
CCMS	Centraal College Medische Specialismen
CvG	Commissie voor Geschillen (inzake opleidingsaangelegenheden)
CvU	Commissie van Uitvoering van de MSRC (dagelijks bestuur)
CCKL	Coördinatie Commissie ter bevordering van de Kwaliteitsbeheersing op het gebied van Laboratoriumonderzoek in de Gezondheidszorg
CN	Commissie Nascholing
COREON	Commissie regelgeving onderzoek (Federa). Maakte Code Goed gebruik en Toetsen op Maat
COS	Computer Ondersteund Screenen
DOT	DBC's op weg naar Transparantie (DOT)
DBC	Diagnose Behandel Combinatie.
EBM	Evidence Based Medicine
EBRO	Evidence Based Richtlijn Ontwikkeling
EER	Europese Economische Ruimte
EPD	Electronisch Patiënten dossier (Zie ook UZI)
FB	Federatiebestuur van de KNMG
GAIA	Gemeenschappelijke Accreditatie Internet Applicatie
GBZ	Goed Beheerd Zorgsysteem. Keurmerk voor elektronische applicaties.
HVRC	Huisarts- en Verpleeghuisarts Registratie Commissie
ICT	Informatie & communicatie technologie
IFMS	Individueel Functioneren Medische Specialist.
IGZ	Inspectie geneeskundige zorg
ISO	International Organization for Standardization (ISO) i
KNMG	Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst

LBPA	Landelijk Bureau Perinatale Audit
LHV	Landelijke Huisartsen Vereniging
LPAS	Landelijke Perinatal Audit Studie
LPAV	Landelijke Pathologie Assistenten Vereniging
LVAG	Landelijke Vereniging van Assistent Geneeskundigen
MBOV	stuurgroep Modernisering van de beroepenstructuur en de opleidingen in de gezondheidszorg is het centrale thema van de Stuurgroep. Adviseerde tot oprichting CBOG.
MSRC	Medisch Specialisten Registratie Commissie
NIAZ	Nederlands Instituut voor Accreditatie van Ziekenhuizen
NPCF	Nederlandse Patiënten Consumenten Federatie
NFU	Nederlandse Federatie van Universitair medische centra
NICU	Neonatologische intensive care unit
NVOG	Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie
NVZ	Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen
NODO	Nader Onderzoek DoodsOorzaak
OMS	Orde van Medisch Specialisten
ORE	afdeling Opleiding en Registratie van de KNMG
PALGA	Pathologisch Anatomisch Landelijke Geautomatiseerd Archief.
PALEBA	`PALGA module voor landelijke evaluatie BVO baarmoederhalkanker
PVC	Plenaire Visitatie Commissie (van een wetenschappelijke vereniging
Regeling	Regeling inzake de Opleiding en Registratie van specialisten
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
SGRC	Sociaal Geneeskundigen Registratie Commissie
SKML	Stichting Kwaliteit Medische Laboratoria. sectie pathologie was voorheen SKKP. Valt nu onder SKML = koepel
SKMS	Stichting Kwaliteit Medische Specialisten. Kwaliteitsbeleid heeft als doel richtlijnen te ontwikkelen en hieruit indicatoren te formuleren en te implementeren. Een landelijke budget is voor de pathologie beschikbaar (117.000 Euro in 2008).
SO	Screeningsorganisatie
SRC	Specialisten Registratie Commissie(s)
STZ	Negentien grote opleidende ziekenhuizen die hooggespecialiseerde medische zorg kunnen verlenen, hebben hun samenwerking geformaliseerd in de vereniging Samenwerkende Topklinische opleidingsZiekenhuizen. Kern van het samenwerkingsverband van deze 'teaching hospitals' vormen de medisch specialistische opleidingen.
URE/KK	Verzamelnaam voor in de kiem gesmoorde PALGA module t.b.v. uniforme regionale evaluatie (URE) en Kritische Kengetallen (KK). Ooit bedoeld als opvolger voor het tabellenboek.
UZI	Uniek Zorgverleners Identificatie (zie EPD)
VAP	Vereniging Analisten Pathologie
VC	Visitatiecommissie (van de MSRC)
VMS	Veiligheids Management Systeem
VSV	Verloskundig samenwerkingsverband
VVAH	Vereniging van Verloskundig Actieve Huisartsen
WKPLL	Werkgroep Kinder Pathologie Lage Landen
WGBO	Wet Geneeskundige Behandel Overeenkomst
WBO	Wet BevolkingsOnderzoek
WOB	Wet Openbaarheid van Bestuur
WWMO	Wet Wetenschappelijk Medisch Onderzoek
VWS	(Ministerie van) Volksgezondheid, Welzijn en Sport.
ZBO	Zelfstandig Bestuursorgaan
ZN	Zorgverzekeraars Nederland. De overkoepelende organisatie in NL van alle zorgverzekeraars in de nieuwe zorgverzekeringwet.